REVISTA
DEL
CENTRE DE LECTURA

ANY II. REUS, 1.er DE SETEMBRE DE 1921 NUM. 39.

CADA QUINZE DIES

L'imperi de la moda s'estén per tots els indrets i la seva influència morbosa es deixa sentir fins dintre del camp de la intel·lectualitat, de la política, de les arts i de les lletres, i d'altres i altres sectors de l'activitat dels homes. Al virus de la moda, i no a cap altra cosa, es deu l'*epidèmia de l'homenatge*, que ha fet veritables estralls durant els darrers anys i de la qual sofrim encara avui els últims, però virulents atacs. Per exigir-ho la moda, s'ha homenatjat als toreros que més han sabut posar-se al nivell de les bèsties, o sigui que millor han encertat en el coneixement de les intencions i de la manera de ser i comportar-se dels pobres bous criats per a feres. Per moda, s'han fet homenatges als polítics que més s'han distingit en la indústria de protegir als amics, o que més preu han posat a l'acta que després els ha servit, o bé com una mena de títol nobiliari, o bé com a patent per a guanyar-se la videta. I perquè la moda s'ho porta, hem homenatjat a músics i a pintors i a còmics que no han pogut triomfar mai, i a escriptors sense altre mèrit que l'haver sigut ovacionats per mitja dotzena curta d'amics, en donar-los lectura d'un llibre que no es publicarà mai, i que millor que no es publiqui si es volen evitar desgràcies. I fins a tal punt s'estengué el mal, que aquell que sentia vocació d'home homenatjat no tenia més que aixecar el dit i obrir la boca per a assolir el seu desig, i la sàtira, sempre oportuna, d'En Santiago Rusiñol, trobà en la epidèmia tema i matèria per a un dels seus llibres deliciosos.

Però com de tot ha d'haver-hi a la vinya del Senyor, entremig de tant d'homenatge anodí, de tanta grossera comèdia apoteòsica com s'ha representat, de tantes alabances i aplaudiments immerescuts, que amb elogis i picaments de mans dels favorescuts es paguen, com s'han prodigat sense ordre ni frè, hi ha, afortunadament, remarcables excepcions que confirmen la regla general. I una d'aquestes excepcions dignes d'ésser assenyalades és, sense ombra de dubte, la festa que la vila de Montbrió del Camp acaba de dedicar a la bona memòria d'En Macià Carceller Catalán, mestre de minyons que, durant 45 anys, exerci el seu enlairat magisteri a l'esmentada xamosa vila. Tots els deixebles d'En Carceller, que és tant com dir tots els montbrionencs, s'ajuntaren el dia 15 d'agost per a rendir fervorós tribut d'admiració envers el plorat mestre, celebrant diferents actes religiosos i profans en son

honor i dirigint-se tothom, autoritats, comissió organitzadora i el poble en massa, cap al cementiri, on procediren a l'exhumació del mestre insigne, i al trasllat de les seves despulles a la tomba que els amorosos deixebles li han aixecat.

Veu's-aquí un fet que per ell sol honora un poble, i veu's-aquí un homenatge segurament merescut i ben digne de ser lloat i imitat. No tan sols perquè la figura del mestre sigui, en tot lloc i avinentesa, mereixedora de simpatia, respecte i veneració, sinó perquè, un acte com el que acaba de realitzar la vila de Montbrió, és cosa que s'aparta de lo normal, és cosa extraordinària, és un fenòmen; és, quasi-bé podríem dir, un atreviment, aquí, en el nostre desgraciat país, on massa sovint el mestre d'estudi ha sigut presentat com a prototipus de lo desnerit i miseriós; on al teatre, en el llibre i en la caricatura, el mestre ha sigut el blanc de sagnantes burles; on els mestres passen tota mena de privacions, moltes vegades, i els matadors de toros s'enriqueixen; on, per dir-ho d'un cop, ha pogut arribar a popularitzar-se, a tall d'una maledicció, aquella frase repugnant i avergonyidora com un renec: *mestre de minyons et puguis veure!*

I és que la gent no sap capir la transcendència social de l'actuació del mestre d'estudi. No sap veure que el mestre, en rebre de mans dels pares als alumnes i iniciar-los en les disciplines de l'estudi i en els secrets de les arts i de les ciències, els obra les portes del saber; els prepara per a arribar a ésser homes conscients i ciutadans perfectes; els mostra el camí per on els serà més planer i més alegre el caminar per la vida; els dóna, a molts d'ells, els mitjans per a lliurar-se de la càrrega feixuga del treball manual, fent-ne homes savis, i, a tots, els mitjans per a millorar de pla social, fent-ne homes cultes, prudents i bons. No sap compendre, la gent, que, a més de tot això, si el mestre és dels predestinats, dels que senten l'ofici, dels que porten dintre l'ànima el foc sagrat, llavors l'acció del mestre guanya en valor, puix és la seva obra tota ella amarada de caritat i amor, ja que per a donar-ho tot a l'alumne, comença per entregar-s'hi ell mateix en fer-li present del seu cor.

D'aquest amor paternal del mestre per a l'alumne n'hem parlat, i se n'ha parlat, moltes vegades. Però convé insistir, convé parlar-ne sempre i a tota hora. Que no hi ha res més dolorós per als professors de totes classes i categories, no hi ha cap espina que punxi més endins i amb més verí les seves entranyes, que la indiferència, quan no el menyspreu i la burla, dels deixebles a qui aquells tant i tant estimen. De montbrionencs, malauradament, n'hi ha pocs, i la majoria de nois, quan concorren a les aules de l'escola, no veuen en el mestre més que un senyor que predisposa a la rialla i a la mofa amb les coses estranyes i enrevessades que diu i explica, i quan ja són grans i fan l'home, no es recorden del mestre sinó per a contar les malifetes que li jogaven, i àdhuc passen pel seu costat sense donar-li el Déu-vos-guard. I jo vos puc assegurar, i vos en puc donar fe com un notari, que és aquesta una pena crudel per al pobre professor, acostumat a mirar als seus deixebles com a fills del seu esperit i de la seva intel·ligència

Per això, perquè coneixem de bona tinta i hem vist de ben aprop les amargures dels professionals de l'ensenyança, és per lo que hem volgut registrar en aquestes cròniques quinzenals de la nostra REVISTA la formosa i aconhortadora festa que la vila, la simpàtica vila de Montbrió del Camp, ha dedicat a la bona memòria del mestre Carceller. Es això que ens ha dictat els nostres comentaris, tal vegada apassionats, i les nostres alabances a la figura interessant i sempre estimable del mestre d'estudi, segurs i fermament convençuts de què col·laborem en una bona obra. Què més voldríem que poguer aconseguir que els escolars d'avui corresponguessin efussivament a l'amor del mestre, pensant que si els pares ens ensenyen a pronunciar les primeres paraules que surten de la nostra boca d'infants, el mestre les ensenya a escriure a les nostres petites mans plenes de turpitud.

O. ROVELLAT PRAT